

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Caput II. De necessitate Sacramentorum in lege naturæ, & in lege Mosaica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

De Sacramentis. Cap. II. 7

temporis neque loci longè distantis, neque alterius cujuscumque incommodi ratione. Cum autem accersetur, tantum abest ut verbis, vel vultu vel alio signo ostendat, se gravatè iturum, ut illius cui ministrare debet, salutis desiderio se accensum patrem prabens, verborum benignitate vultuque hilari charitatem paternam significante libentissimè, & ut potest celerrimè accedat.

CAPUT II.

De necessitate Sacramentorum in lege natura & in lege Mosàica.

Quaest. I. QUARE necessaria fuerunt semper Sacramenta post peccatum?

Resp. Quia, ut ait Divus Augustinus; In nullum nomen religionis, seu verum seu falsum condunari homines possunt, nisi aliquo signaculorum seu Sacramentorum visibilibus consortio colligentur.

D. Aug. 19. contra Faustum. cap. 11.

Divus Thomas, Augustini perpetuus discipulus, tres adducit hujus necessitatis rationes: Sacramenta sunt necessaria ad salutem triplici ratione, quarum prima sumenda est ex conditione humana natura, cujus proprium est ut per corporalia & sensibilia in spiritualia & intelligibilia adducatur: pertinet autem ad divinam providentiam, ut unicuique rei provideat, secundum modum sua conditionis; & ideo convenienter divina sapientia homini auxilia salutis confert sub quibusdam corporalibus signis, qua Sacramenta dicuntur. Secunda ratio sumenda est ex statu hominis, qui peccando se subdidit per affectum corporalibus

D. Th. 3. p. q. 61. art. 1. in corp.

8 TRACTATUS I.

rebus : ibi autem debet medicinale remedium homini adhiberi, ubi patitur morbum. Et ideo conveniens fuit, ut Deus per quedam corporalia signa homini spiritalem medicinam adhiberet : nam si spiritualia nuda ei proponerentur, eis animus applicari non posset corporalibus deditus. Tertia autem ratio sumenda est ex studio actionis humana, qua precipue circa corporalia versatur. Ne ergo esset homini durum si totaliter à corporalibus actibus abstraheretur, proposita sunt ei corporalia exercitia in Sacramentis, quibus salubriter exerceatur ad evitanda superstitiosa exercitia. Sic igitur per Sacramentorum institutionem homo convenienter sua natura eruditur per sensibilia ; humiliatur, se corporalibus subiectum cognoscens, dum sibi per corporalia subvenitur ; preservatur etiam à noxiis actionibus per salubria exercitia Sacramentorum. Idem habet Divus Bonavent. Centiloquii 3. p. sect. 47. de Sacrament. in generali.

Quoniam eramus cæci quoad rationalem, ideo data sunt Sacramenta sensibilia ad eruditionem. Quoniam eramus elati quoad irascibilem, ideo data sunt Sacramenta corporalia ad humiliationem. Quoniam eramus proni ad malum quoad concupescibilem, ideo data sunt Sacramenta plura ad exercitationem.

Quæst. 2. Sacramenta fuerunt-ne homini necessaria in statu innocentia ?

Matth. 9.

Resp. Nequaquam, cum Non sit opus valentibus Medicus, sed malè habentibus, ut ait Christus Dominus ; Sacramenta autem instituta sunt tanquam remedia contra peccata, proindeque non fuerunt necessaria in statu innocentia.

Quæst. 3. Nonne Sacramentum matrimonii institutum est in statu innocentia, ut dicitur

De Sacramentis. Cap. II. 9

Genesis primò : Crescite & multiplicamini,
& replete terram : quâ igitur ratione dici po-
test, Sacramenta non fuisse necessaria in statu
innocentiæ ?

Resp. Sic respondet Divus Thomas huic
difficultati : *Matrimonium fuit institutum in* D. Th. 3. p.
status innocentia non secundum quod est Sa- q. 6. art. 2.
cramentum, sed secundum quod est in officium ad 3.
natura.

Quæst. 4. Fuerunt-ne aliqua Sacramenta
in lege naturæ ?

Resp. Certum est fuisse ; quod probatur pri-
mò ex Divo Augustino, qui ait : Non est cre-
dendum ante datam Circumcisionem, famu-
los Dei (quandoquidem illis inerat Media-
toris fides) nullo ejus Sacramento opitulatos
esse parvulis suis ; quamvis quid illud esset,
aliquâ necessariâ causâ Scriptura sacra tacere
voluerit. Et Divus Thomas : *Ante legem* D. Tho. 4.
scriptam, ait, erant quadam Sacramenta sent. dist. 1.
necessitatis, sicut illud fidei Sacramentum, q. 1. art. 2.
quod ordinabatur ad deletionem originalis quæst. 3. ad
peccati, & similiter pœnitentia, qua ordina- 2.
batur ad deletionem actualis.

Quæst. 5. Quid intelligis per legem na-
turæ ?

Resp. Intelligo legem in qua vivebant ho-
mines ab Evæ peccato usque ad Moïsem : Vo-
catur lex naturæ, non quasi in hac lege non
esset opus gratiâ Jesu Christi ad bona opera
efficienda, cum necessaria fuerit ad observan-
da præcepta fidei, spei, & charitatis, cætera-
que Decalogi præcepta quæ ad legem natu-
ralem pertinent, ut ostendemus primò tracta-
tu in Decalogum ; sed solum quatenus lex na-
turæ distinguitur à lege scripta, quia hoc tem-
pore nullam legem scriptam tradiderat Deus,
sed sola fuit lex naturalis lumine naturali nota,

10 TRACTATUS I.

& lex supernaturalis, divinâ inspiratione cognita.

Quaest. 6. In quo consistebant Sacramenta legis naturæ?

Resp. Certum est i. hæc Sacramenta sita fuisse in aliquo actu externo fidei, quoniam ut diximus in initio hujus capituli, tum ex sancto Augustino, tum ex sancto Thoma, fideles quibusdam Sacramentis visibilibus semper conjungi debebant; videtur tamen quod Deus præcisè fidelibus non determinavisset in quo consistere deberet iste religiosus actus, & quod actus quilibet ad quos divina ferebantur inspiratione, sufficiebant ad eorum sanctificationem; cujus rationem affert sanctus Thomas, dum ait: *In statu legis natura homines nulla lege exterius datâ, sed solo interiori instinctu movebantur ad Deum colendum: ita etiam ex interiori instinctu determinabatur eis quibus rebus sensibilibus ad Dei cultum uterentur.*

D. Tho. 3. p.
q. 60. art. 5.
ad 3.

Secundò constat in lege naturæ neminem justificatum fuisse nisi per aliquem internum actum fidei erga Deum qui missurus erat Messiam; quia, ut ait Divus Thomas: *Ante institutionem Circumcisionis sola fides Christi futuri justificabat tam pueros quàm adultos. Probabile tamen est quòd parentes fideles pro parvulis natis, & maximè in periculo existentibus, aliquas preces Deo funderent, vel aliquam Benedictionem eis adhiberent, quod erat quoddam signaculum fidei, sicut adulti pro se ipsis preces & sacrificia offerebant: Ac proinde Sacramenta comitem semper habuerunt interiorem fidem in Christum venturum.*

D. Th. 3. p.
q. 70. art. 4.
ad 1.

Quaest. 7. Erant-ne Sacramenta in lege Moisi?

Resp. Erant certè, eaque plurima, ut satis

De Sacramentis. Cap. II. II

patet ex Divo Augustino, cum ait: *Sacra- D. Aug. lib: 19. contra*
menta veteris legis ablata sunt, quia imple- Faustum cap: 13.
ta; & alia instituta sunt virtute maiora, uti-
litate meliora, actu faciliora, & numero
pauciora.

C A P U T III.

De necessitate, numero, & institutione
Sacramentorum in lege gratie.

Quaest. I. F U I T-ne necessarium quod Deus
institueret Sacramenta in lege
nova, quæ est lex gratiæ, diversa à Sacra-
mentis veteris legis, quæ est lex Moïsis?

Resp. Non erat absolutè loquendo necesse,
ut Deus institueret Sacramenta; quoniam sa-
lutem nostram operari poterat aliis mediis tum
in lege naturæ & Mosaicæ, tum in lege gra-
tiæ: conveniens tamen maximè fuit, ut insti-
tueret Sacramenta in lege nova quæ differrent
à Sacramentis legis antiquæ: cuius quidem
rationem assignat Divus Thomas his verbis:

Sicut antiqui patres salvati sunt per fidem D. Th. 3. p. q. 61. art. 4.
Christi venturi, ita & nos salvamur per
fidem Christi jam nati & passi: sunt autem in cor. 2.

Sacramenta quadam signa protestantia fidem
qua homo justificatur. Oportet autem aliis
signis significari futura, præterita, & præ-
sentia. Ut enim Augustinus dicit lib. 19. con-
tra Faustum cap. 14. eadem res aliter annun-
ciatur facienda, aliter facta; sicut ipsa ver-
ba, passurus & passus, non similiter sonant.
Et ideo oportet quadam alia Sacramenta esse
in nova lege, quibus significantur ea quæ præ-
cesserunt in Christo, præter Sacramenta vete-
ris legis quibus prænunciabantur futura.

A. vj